

SUBKULTURY A RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ

Zahajujeme seriál o subkulturách vyskytujících se u dětí a mládeže. Téma, které je stále žádáno učiteli druhého stupně základních škol a učiteli středních škol. Ve třídách se čas od času objeví děti, které vyznávají styl určité subkultury. V prvním vydání časopisu Třídní učitel přinášíme čtivý text Mgr. Martiny Kekulové na téma gothic. V dalším vydání, jež obdrží již jen předplatitelé, budeme pokračovat styly hipster, lolita, hooligans, cyber a další. Cílem je přinést jednoduchý orientační popis daného směru a případných rizik, na která se může třídní připravit, pokud někdo v jeho třídě daný směr vyznává.

Máte ve škole vyznavače GOTHIC stylu?

Mgr. Martina Kekulová

Při preventivních aktivitách v jedné deváté třídě jsem se setkala s dívkou, která se sama svým vzhledem i svými myšlenkami a názory řadila do subkultury gothic. Děrované punčochy, těžké boty, černě nalíčený obličej, červeně obarvené vlasy... Je to móda, nebo pozérství? Je to životní styl, jsou to názory, hudba? Je to styl GOTHIC.

Během mého působení na škole se na mě obrátila paní metodička prevence, která se o dívku zajímala. Dívka se odlišovala od ostatních dětí, byla tichá, uzavřená, ale bystrá, vnímavá, s výtvarným nadáním. Paní metodička vyučovala český jazyk, výtvarnou a hudební výchovu a právě v těchto předmětech se názory dívky projevovaly nejvíce. Například ve slohových cvičeních se objevovala témata smrti, krve, osamělosti, andělů. I ve výtvarném projevu bylo patrné pochmurno, smutek, černá barva. Na pažích dívky byly viditelné jizvičky a škrábance, jednalo se zřejmě o sebepoškozování. Paní učitelka chtěla s dívkou navázat bližší kontakt.

Bližší informace k subkultuře Gothic

Kořeny gothic stylu:

Slovo Gothic je odvozeno od anglického výrazu ghost = duch. Kořeny tohoto stylu sahají do poloviny 80. let minulého století, kdy se začal postupně oddělovat od punku. Jiné zdroje uvádějí, že se jedná o moderní punkovou subkulturu, která je charakteristická gothickými znaky hudby a výstředním oblečením. Symboly gothické subkultury:

- černá barva
- výstřední oblečení
- typická hudba
- smrt
- deprese a smutek
- zřítka i sebepoškozování

Gothic styl a hudební scéna

Nejvíce se gothic styl projevuje v kultuře, a to zejména v hudbě. Hudební styl gothic rock vznikl na přelomu sedmdesátých a osmdesátých let 20. století ve Velké Británii a ve Spojených státech amerických. Postupně se hudební styl rozvíjel v gothic metal. Mezi kapelami lze uvést Christian Death nebo Celtic Frost. Charakteristické jsou zejména ponuré, melancholické texty s hororovými a romantickými prvky. Typické jsou i monotónní melancholické zvuky a melodie. Hlavní prvky:

texty s abstraktními předměty: Bůh, víra, deprese, romance, horor, samota, smrt (hodně podobné jako emo hudba),

zpěv: mužské hlasy jsou hluboké nebo chraplavé, ženské naopak vysoké a operní,

hudební nástroje: hlavně kytary a basy.

Nejen hudba, ale i film a poezie patří k tomu to stylu. Jako nejznámější spisovatelé uvádíme Edgara Allana Poe, básníka Charlese Baudelaire nebo Tolkiena. Mezi filmy lze uvést svým morbidním humorem typickou Adamsovu rodinu nebo snímek Vrána.

Vzhled gothic stylu

Typická je černá barva. Ta se promítá nejen do oblečení vyznavačů tohoto stylu, ale i do líčení. Oči mají zvýrazněné černou linkou a rty černou rtěnkou. Nehty si lakují také černě. Ženy nosí dlouhé vlasy, mohou je mít obarvené na černou, ale ani červená barva není výjimkou. Ženy a dívky můžete spatřit v dlouhých černých elegantních šatech. Doplnkem mohou být děrované punčochy, těžké boty, rukavičky, železné spony nebo řetězy atd. I muži nosí dlouhé kabáty, oblékají se podobně. Může docházet i k potlačení pohlavnosti (například muži v korzetech, s nalakovanými nehty, ženy v kožených kalhotách s řetězy).

Gothic – názory a životní styl

Gothic styl se často spojuje s dalšími pojmy, jako je vampyrismus, satanismus, ale ne každý, kdo nosí černé oblečení, je satanista nebo vampyrista. Lidé, kteří se cítí být gothic nebo jsou gothic, jsou převážně ateisté. K tomuto stylu neodmyslitelně patří smutek, deprese, pochmurné myšlenky, noční procházky po hřbitovech. Mají rádi temnotu, tajemno, krev, demony, anděly, tematiku smrti, o hudbě jsme se už zmiňovali. Za tyto názory a projevy jsou mnohdy odsuzováni a cítí se nepochopeni. Proto se příslušníci hnutí gothic rádi shlukují do skupin – na tzv. gothic party.

Na co si dát pozor?

S depresemi a smutkem se často pojí sebepoškozování. Jako vysvětlení uvádí jeden ze zdrojů, že sebepoškozování se u goths objevuje jen zřídka, ale nechťejí nikoho děsit nebo se v tom vyžívat. Sebeпошкозují se proto, že v sebepoškozování nacházejí krásu. Při pátrání po informacích o gothic stylu lze narazit na jednu internetovou diskusi skupinky mladých lidí, kteří se cítí být goths. Tématem jejich diskuse je právě deprese a únik z ní (sebeпошкозování). Pro představu uvádíme příklad:

...také jsem trpěla depkama, potřebovala jsem utišit tu psychickou bolest, ale zůstávaly mi pak jizvy, který jsou vidět, tak jsem se začala škrábat do krve, z toho mi jizvy nezůstávají...

...jo, je to lepší, než se řezat, nikdo to nepozná a myslí si, že jsem se škrábla náhodně..."

I u dívky, která je zmiňována na začátku příspěvku, byly patrné projevy sebepoškozování.

A co s tím?

Sledovat chování dítěte, všimnout si změn nejen v chování, popřípadě i zhoršení prospěchu. Pokusit se navázat kontakt a zajímat se o to, co dítě dělá, s kým se stýká, upozornit rodiče. Zjistit si co nejvíce informací k dané problematice. Komunikovat s dítětem a naslouchat mu. Pokud se situace bude zhoršovat, je vhodné vyhledat odbornou pomoc:

- dětský psycholog či psychiatr,
- dětské krizové centrum,
- pedagogicko-psychologická poradna,
- středisko výchovné péče,
- poradna pro rodinu a mezilidské vztahy.

Po nějakém čase se nám podařilo navázat s dívkou bližší kontakt. Svěřila se, že má velmi náročnou rodinnou situaci, se kterou si neví rady, a tohle chování (zejména sebepoškozování) je právě únikem z ní. Škola kontaktovala babičku, které byla dívka svěřena do péče, a byl jí doporučen kontakt na odborníky. Dívka velmi ocenila přístup paní metodičky prevence, především to, že naslouchala a dívku neodsoudila, sama by se prý neodvážila se svými potížemi přijít. Patřit k nějaké skupině může být pro dítě nebo mladého člověka i únikem z náročné životní situace.

Zdroj

www.wikipedia.cz

www.meredit.cz

www.biogallery.cz

Zpracovala Mgr. Martina Kekulová

e-mail: kekulova.m@seznam.cz

tel.: 604 722 419

Časopis **Třídní učitel a vedení třídy** lze objednat na e-mailové adrese: send@send.cz

Gothic